

Forslag til erhvervsrettet ordning for studerende der modtager handicaptillæg:

Baggrund:

Studerende med en funktionsnedsættelse, der ikke har samme mulighed for at tage et studiejob som andre studerende grundet deres handicap, kan søge om handicaptillæg til SU'en¹. Det er godt, at muligheden er der, for vores erfaring er, at ordningen virker. For mange studerende med handicap havde ikke mulighed for at gennemføre et studie, hvis det ikke var for handicaptillægget. Det kan f.eks. skyldes ekstra udgifter til medicin eller behovet for en kørestolsvenlig bolig, som ofte er større – og derfor dyrere – end det normalt er tilfældet.

Da handicaptillægget er en kompensation for den manglende mulighed for at bestride et studiejob, er det månedlige fribeløb nedsat til blot 3256 kr. om måneden². Styrelsen for Institutioner og Uddannelser (SIU) skriver bl.a. om fribeløbet: "Det nedsatte fribeløb giver også i særlige tilfælde den studerende mulighed for at afprøve sin erhvervsevne, og derved have en yderst begrænset lønindkomst."³ Udfordringen er dog, at langt de fleste studiejobs udgør en arbejdstid på 10-15 timer om ugen, hvilket afskærer modtagere af handicaptillægget fra at opnå reel erhvervs erfaring.

Udfordringen er ikke i sig selv det nedsatte fribeløb, men den rigide måde handicaptillægget er indrettet på. Der er nemlig meget dårlige muligheder for studerende med handicap, som modtager handicaptillæg, for at afprøve hvorvidt et studiejob egentlig kunne fungere. I øjeblikket fungerer systemet sådan, at man enten, så at sige, er helt inde eller helt ude af handicaptillæg-systemet. Arbejder en studerende med handicap mere end hvad fribeløbet tillader, risikerer den studerende at blive genvurderet og muligvis miste handicaptillægget. Dette sker naturligvis for at sikre systemet mod misbrug, men har utilsigtede konsekvenser, når det gælder mulighederne for erhvervs erfaring.

Den nuværende situation og dens konsekvenser:

De nuværende regler betyder, at incitamentet for studerende der modtager handicaptillæg, for at afprøve hvorvidt et studiejob er muligt, er meget dårligere. F.eks. kunne en studerende vælge at stoppe handicaptillægget efter et års studier, for at opnå den erhvervs erfaring, som langt de fleste virksomheder efterspørger. Den studerende ved ikke, om han eller hun kan bestride et studiejob og klare studierne samtidig, men vælger alligevel at forsøge for at gøre sig selv attraktiv for arbejdsmarkedet på lang sigt.

---

¹ For at modtage handicaptillæg skal den studerende: "have en varig fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse, der gør dig nærmest ude af stand til at påtage dig et studiejob" (SIU: <https://www.su.dk/su/saerlig-stoette-til-foraeldre-handicappede-mv/handicaptillaeg/>)

² Oversigt over månedlige fribeløb (SIU: <https://www.su.dk/su/su-betingelser/saa-meget-maa-du-tjene-fribeloeb/fribeloeb/satser-for-fribeloeb/>)

³ SIU: <https://www.su.dk/su/saerlig-stoette-til-foraeldre-handicappede-mv/handicaptillaeg/>

Viser det sig, at dette faktisk kan lade sig gøre, er alle naturligvis glade. Den studerende går fra en ekstraordinær overførselsindkomst til lønudbetaling og opnår samtidig erhvervserfaring, mens statens udgifter mindskes.

Problemet opstår for alvor, hvis det alligevel viser sig at være for hårdt for den studerende at klare både studier og studiejob. For den studerende er, da handicaptillægget blev stoppet, nu ude af systemet og skal genvurderes ved genansøgning om handicaptillæg. Men pludselig har den studerende med handicap nu "bevist", at vedkommende kan arbejde og studere samtidig – selvom dette i praksis netop ikke var muligt grundet mangel på ressourcer, tid, overskud i relation til handicappet etc.

Pludselig risikerer studerende med handicap, der tør afprøve hvorvidt et studiejob er en mulighed, at stå uden hverken studiejob eller handicaptillæg – alt sammen i forsøget på at gøre sig mere attraktiv for arbejdsgiverne.

Det betyder helt konkret, at studerende med handicap ganske enkelt ikke tør tage chancen og springe ud i et potentielt studiejob. For det er naturligvis en mulighed, at handicaptillægget genbevilliges, hvis studiejobbet ikke fungerer i praksis, men der er ingen garantier eller sikkerhed – og eftersom et afslag kan medføre, at man ikke kan gennemføre sit studie, er det en enorm risiko at løbe.

Problemet er, som Sammenslutningen af Unge Med Handicap ser det, ikke et spørgsmål om forkromede principper, men blot en rigid indretning af handicaptillægget. Og udfordringen bliver større og større, idet flere og flere studerende får handicaptillæg⁴. Altså øges antallet af unge med handicap, der mangler erhvervserfaring og herved har forringede muligheder for at opnå beskæftigelse. Derfor vil det være sund fornuft at skabe et mere smidigt system, der gør det lettere for studerende der får handicaptillæg at opnå erhvervserfaring, at give flere arbejdsgivere kendskab til mennesker med handicap som en arbejdsressource og at lade staten opnå potentielle besparelser, hvor handicaptillægget kan erstattes af studiejob. En nylig analyse viser, at dimittender med handicap har 10% mindre chance for at opnå beskæftigelse, men har dimittenden fået handicaptillæg er chancen for beskæftigelse hele 20% forringet⁵.

Løsningsforslag:

Sammenslutningen af Unge Med Handicap foreslår et mere smidigt system, hvor studerende med handicap får muligheden for at afprøve, hvorvidt et studiejob ved siden af studiet overhovedet er en mulighed.

Helt konkret foreslås indførelsen af eksempelvis en seks måneder lang prøveperiode, hvor den studerende, i stedet for at træde helt ud af handicaptillæg-systemet, er inaktiv. I denne periode vil den studerende få løn på normal vis. Efter perioden er slut, skal den studerende vælge, om han eller hun ønsker at beholde studiejobbet, og altså træde ud af systemet som det foregår i dag. Hvis det herimod ikke fungerede med kombinationen af

---

⁴ Statistik vedr. handicaptillæg: (SIU: <https://ufm.dk/uddannelse/statistik-og-analyser/su/statistik-om-su-til-videregaende-uddannelser/handicaptillaeg>)

⁵ Amby m.fl., 2019: <https://pluss.dk/da/nyheder/ny-analyse-dimittender-med-handicap-har-vanskeligere-ved-faa-foerste-job>

studie og studiejob, har den studerende mulighed for at ændre status fra "inaktiv" til "aktiv", hvorefter vedkommende vil modtage handicaptillæg som tidligere, men uden at skulle genansøge, idet den studerende aldrig er trådt ud af systemet. Beholder den studerende studiejobbet i f.eks. 11 måneder, hvorefter der opstår et ønske om at ansøge om handicaptillæg, sker ansøgningen på de samme vilkår som nu. Ordningen er altså tænkt som en afprøvning af, hvorvidt det kan lade sig gøre at opnå erhvervserfaring samtidig med studiet.